

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 17 września 2018 r. P. D. wniósł przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w H. o zapłatę kwoty 16 163 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od dnia 15 sierpnia 2018 r. do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż dnia 15 stycznia 2015 r. zawarł z pozwaną umowę reprodukcji materiału siewnego. W umowie strony ustaliły cenę materiału siewnego na kwotę 380 euro/tona. Powód po wyprodukowaniu 35,38 tony materiału siewnego w postaci soi wezwał pozwaną do odbioru materiału, czego pozwana nie uczyniła mimo pobrania i zbadania próbek, wskazując na trudną sytuację majątkową mającą prowadzić do upadłości pozwanej.

Pozwana wskazała powodowi potencjalnych nabywców materiału siewnego, wobec czego powodowi udało się zbyć towar za cenę 1400 zł/tona zamiast 2052 zł/tona, ponosząc przy tym szkodę 652 zł/tona, łącznie szkoda wyniosła 23067 zł. Na skutek skierowanego wezwania do zapłaty, pozwana zaproponowała uiszczenie w ramach ugody pozasądowej kwoty 16 000 zł, jednakże mimo złożenia propozycji z inicjatywy pozwanej, pozwana nie zrealizowała propozycji.

Niniejszym pozwem powód dochodzi jedynie części roszczenia w kwocie 16 163 zł, w tym równowartość rekompensaty w kwocie 40 euro, mając na uwadze treść złożonej przez pozwaną propozycji.

Nakazem zapłaty z dnia 27 września 2018 r. Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W przepisany terminie pozwana wniosła sprzeciw od ww. nakazu zapłaty, zaskarżając go w całości, wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczenia oraz niewłaściwego wykonania zobowiązania. Zaprzeczyła, jakoby negocjacje ugodowe dotyczyły spornej umowy. Zarzuciła, że materiał pobrany przez pozwaną po poddaniu go analizie został zdyskwalifikowany jako niespełniający określonych w załączniku do umowy standardów jakości, co było jedną z przyczyn odmowy zapłaty. Nadto powód miał możliwość zbycia wyprodukowanego towaru pozwanej po niższej zakontraktowanej cenie, z czego nie skorzystał sprzedając towar własnymi kanałami zbytu.

W toku postępowania strony podtrzymały swoje dotychczasowe stanowiska.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 15 stycznia 2015 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. (obecnie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w H.) zawarła z P. D. prowadzącym Gospodarstwo (...) umowę reprodukcji materiału siewnego nr 15/01/2015-PO-01.

Przedmiotem umowy było zobowiązanie się P. D. do wyhodowania na własny koszt i na należącej do niego lub przez niego dzierzawionej ziemi, z nasion nabytych od pozwanej soi odmiany A.. Nabyte nasiona P. D. miał odebrać we własnym zakresie, w terminie i miejscu uzgodnionym z pozwaną. P. D. zobowiązał się do wyhodowania materiału siewnego i jego sprzedaży na rzecz pozwanej za cenę ustaloną w umowie. Na mocy umowy pozwana zobowiązała się do odkupienia wyhodowanego przez powoda materiału siewnego z pola po załadowaniu w big-bagi i przetransportowania go na własny koszt do magazynków.

Materiałem siewnym przeznaczonym na rozmnażanie była soja odmiany A. o stopniu kwalifikacji C1, na obszarze hodowli wynoszącym 28 ha, przy ilości wysiewu 140kg/ha o łącznej masie 4000 kg, rok wysiewu wiosna 2015 r., cena nasion na dzień podpisania umowy została określona na kwotę 6955 zł netto/tona. Cena nasion w umowie została określona przy sprzedaży przez pozwaną dla klasy C1 na kwotę 5350 zł netto/tona, dla klasy C2- 4815 zł netto/tona.

Podstawowa cena zakupu nasion przez pozwaną od P. D. wynosiła 380 euro/tona. Cena ulegała powiększeniu o 35 % za tonę materiału kwalifikowanego odebranego z magazynu powoda, oczyszczonego, kalibrowanego, przygotowanego i zapakowanego w worki, ułożonego na europaletach, przechowywanych przez powoda w magazynach powoda lub przez niego dzierżawionych, nie dłużej jednakże niż do 28 lutego 2016 r., a także załadowana na pojazd ciężarowy podczas jego odbioru.

Wyhodowany materiał w terminie 30 dni od zakończenia zbiorów powód winien był przygotować do pobrania próbek, przy czym jedną próbkę około 1 kg powód miał dostarczyć osobiście lub poprzez przesłanie do biura pozwanej.

W przypadku wyhodowania niekwalifikowanego materiału powodowi przysługiwało uprawnienie do zbycia nasion pozwanej po średniej cenie soi towarowej, obowiązującej w trzech punktach skupu nasion soi w najbliższym sąsiedztwie powoda w dniu dokonania rozliczenia, obniżonej o koszty logistyczne w wysokości 10%. Jednakże po otrzymaniu zgody pozwanej, powód mógł zbyć nasiona innemu podmiotowi jedynie jako soję tzw. towarową lub wykorzystać nasiona we własnym gospodarstwie.

Dowód:

- umowa nr (...) k. 16-21, 45-50;
- specyfikacja k. 22, 23;
- odpis KRS k. 25-35;
- specyfikacja do umowy k. 22-23, 51-52;
- przesłuchanie powoda P. D. k. 123-126;

Pismem z dnia 12 marca 2015 roku przesłała powodowi etykiety do oznaczenia partii soi w ilościach 30 000 kg oraz 14 000 kg. Nadto pozwana wskazała adres, na jaki ma zostać przesłana próba żelazna oraz poinformowała powoda, iż termin poboru prób zostanie ustalony między powodem a oddziałem (...) w G..

Dnia 18 marca 2015 r. pobrano próby materiału siewnego, dotyczące partii nasion wyhodowanych przez powoda w roku 2014, objętego wcześniejszą umową stron zawartą w 2014 r.

Dowód:

- protokoły z dnia 18 marca 2015 r. k. 14-15;
- pismo z dnia 12 marca 2015 r. k. 24;
- przesłuchanie powoda P. D. k. 123-126.

P. D. wysiał nasiona objęte umową z 2015 r. w maju i zebrał je na jesieni tego samego roku.

Powód wiadomością mailową z dnia 4 marca 2016 r. przesłał pozwanej dane ilościowe odnośnie nasion soi zebranych w jego gospodarstwie w 2015 r. Zwrócił się o przesłanie dokumentów.

W odpowiedzi pozwana pismem z dnia 12 marca 2015 r.

Dowód:

- wiadomość e-mail z dnia 4 marca 2016 r. k. 12;
- przesłuchanie powoda P. D. k. 123-126;

Dnia 23 marca 2016 r. pobrano próby materiału siewnego, dotyczące partii nasion wyhodowanych przez powoda w roku 2015.

Dnia 1 kwietnia 2016 r. sporządzono informację o dyskwalifikacji materiału siewnego z uwagi na jego zanieczyszczenie nasionami innych roślin.

Prokurent pozwanej spółki powiadomiła telefonicznie powoda, że pozwana nie zakupi tych nasion i żeby spróbował je sprzedać jako paszowe. Powód poszukiwał nabywcy na zebrane przez siebie nasiona.

Na skutek toczących się rozmów pozwana w wiadomości e-mail z 11 lipca 2016 r. wskazała powodowi dotychczasowego kontrahenta pozwanej oraz cenę, po jakiej pozwana zbywała soję.

Dowód:

- protokoły z dnia 1 kwietnia 2016 r. k. 53-54;
- wiadomość e-mail z dnia 11 lipca 2016 r. k. 13;
- świadectwa oceny polowej k. 55-56;
- zeznania P. D. k. 123-126;

W dniach 6 i 13 lipca 2016 r. powód zbył na rzecz K. Ł. wyprodukowany towar w łącznej ilości 35,38 tony soi za łączną kwotę 52 0008,60 zł brutto.

Dowód:

- faktury VAT k. 10-11;
- zeznania P. D. k. 123-126;

W związku z zawartą z pozwaną w 2014 roku umową i brakiem zapłaty za nasiona zebrane w 2014 roku powód wystąpił do Sądu z pozwem przeciwko pozwanej o zapłatę kwoty 28 401,16 zł. Sprawa została zarejestrowana w X Wydziale Gospodarczym, pod sygnaturą X GNc 507/18, a na skutek zaskarżenia sprzeciwu przez pozwaną kontynuowana pod sygnaturą X GC 994/18. W toku tej sprawy strony prowadziły negocjacje ugodowe. Pełnomocnik powoda w korespondencji pozaprosesowej podnosił wobec pozwanej, że nie rozliczyła z powodem umowy kontraktacji z 15 stycznia 2015 r. , wskazując, że powód gotowy jest podjąć pertraktacje ugodowe obejmujące rozliczenie również tej umowy.

Dowód:

- dokumenty w aktach sprawy X GC 944/18;
- pismo z dnia 4 lipca 2018 r. k. 73-74.

Pismem z dnia 6 sierpnia 2018 r. powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 23 067 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych liczonymi od dnia 1 marca 2015 r. do dnia zapłaty. Nadto powód złożył propozycję zawarcia ugody na poziomie 16 000 zł.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty z dnia 6 sierpnia 2018 r. k. 9;
- dowód nadania k. 8;

Pismem z dnia 14 sierpnia 2018 r. pozwana poinformowała pełnomocnika powoda o gotowości zawarcia ugody na poziomie 16 000 zł płatnych w trzech miesięcznych ratach, przy czym zawarta ugoda wyczerpałaby wszystkie wzajemne roszczenia stron. Nadto w przypadku zawarcia ugody, powód cofnie powództwo wytoczone w sprawie X GC 944/18 bez zrzeczenia się roszczenia, za zgodą pozwanej.

Dowód:

- pismo z dnia 14 sierpnia 2018 r. k. 7;
- zeznania P. D. k. 123-126;

Pozwana częściowo spełniła świadczenie dochodzone pozwem w sprawie toczącej się pod sygnaturą X GC 994/18. Na rozprawie w dniu 27 sierpnia 2018 r. pełnomocnicy stron wniosli o odroczenie rozprawy celem umożliwienia stronom zawarcia ugody. Na rozprawie w dniu 19 września 2018 r. sąd umorzył postępowanie wobec zawarcia przez strony ugody sądowej opiewającej na kwotę 13 400 zł obejmującej również kwotę 700 zł tytułem połowy opłaty od pozwu oraz 1800 zł tytułem połowy kosztów zastępstwa prawnego.

Dowód:

- dokumenty w aktach sprawy X GC 944/18;
- wiadomość e-mail z dnia 20 sierpnia 2018 r. k. 72;

Stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o dokumenty prywatne złożone przez strony, a nadto dokumenty znajdujące się w aktach sprawy X GC 994/18. Strony nie kwestionowały autentyczności wskazanych wyżej dokumentów, częściowo wyciągając odmienne wnioski, przy czym wiarygodność wskazanych wyżej dowodów była oceniona w zestawieniu z dowodem z przesłuchania powoda. Sąd jako szczerze i prawdziwie ocenił zeznania przesłuchanego w sprawie powoda, który wprawdzie częściowo nie pamiętał, których lat dotyczył spór w niniejszej sprawie, ale po okazaniu mu dokumentów, szczegółowo się do nich odniósł, wskazując, że omyłki w latach wynikają z jego niepamięci. W szczególności logicznie wyjaśnił, że załączone do pozwu protokoły z dnia 18 marca 2015 r. dotyczą próby materiału siewnego zebranego przez powoda w roku 2014, objętego wcześniejszą umową stron zawartą w 2014 r., albowiem nie byłby w stanie wyhodować nasion objętych umową z 2015 roku do tego czasu, zważywszy że prace polowe rozpoczynały się dopiero w maju 2015 roku. Powód potwierdził, że adnotacje o pobraniu w dniu 23 marca 2016 roku próby materiału siewnego dotyczą partii nasion zebranych przez powoda w roku 2015, jak o tym mowa w złożonym przez pozwaną świadectwie, gdzie wskazano numer partii i masę partii w tonach, tj. 17.000 kg i 17.800 kg (k. 56). Powyższe koresponduje z wiadomością mailową powoda z dnia 4 marca 2016 roku (k. 12), w której wskazał on masę nasion po oczyszczeniu wynoszącą 34,8 ton. Chronologia i treść korespondencji stron oraz ciąg następujących po sobie zdarzeń wskazuje, że pismo pozwanej z dnia 12 marca 2015 roku i protokoły z dnia 2015 roku dotyczą nasion zebranych w 2014 roku.

Powód nie miał przy tym jasności, której umowy i zbiorów dotyczy pismo pozwanej datowane na 14 sierpnia 2018 r., a wobec zaprzeczeniu pozwanej, iż gotowość zawarcia ugody na poziomie 16.000 zł dotyczyła umowy objętej niniejszym pozwem, nie można wykluczyć, że oświadczenie to dotyczyło wcześniejszej umowy i zbiorów z roku 2014, zważywszy że pozwana obwarowała zawarcie ugody wycofaniem powództwa w sprawie X GC 994/18. Zwraca uwagę zbieżność czasowa korespondencji stron w tym przedmiocie z rozprawą wyznaczoną pod koniec sierpnia 2018 roku. Z dokumentów znajdujących się w aktach tamtej sprawy wynika, że toczyły się negocjacje ugodowe pomiędzy stronami, pozwana częściowo spełniła roszczenie powoda w tamtej sprawie i ostatecznie strony zawarły ugodę sądową. Powód stosownie do art. 6 k.c. nie wykazał zatem, zważywszy na kategoryczne zaprzeczenie pozwanej, że pismo pozwanej datowane na 14 sierpnia 2018 roku dotyczy roszczenia objętego niniejszym pozwem, a sformułowanie, jakim posłużyła się pozwana w niniejszym piśmie, iż „wyraża gotowość zawarcia ugody” nie oznacza w ocenie sądu, że pozwana uznała (choćby w sposób niewłaściwy) roszczenie powoda dochodzone niniejszym pozwem.

Dla porządku w tym miejscu wskazać należy, że sąd pominął wniosek pozwanej o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego, wobec uiszczenia zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego dopiero w dniu 5 grudnia 2019 roku, a więc po upływie zakreślonego dwutygodniowego terminu, który bezskutecznie upłynął z dniem 19 czerwca 2019 r. Odnotowanie po zamknięciu rozprawy pisma pozwanej odnośnie do uiszczenia zaliczki stanowiło zresztą przyczynę otwarcia na nowo zamkniętej rozprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Sąd uznał, że roszczenie nie może być uwzględnione z uwagi na skuteczne zgłoszenie zarzutu przedawnienia przez stronę pozwaną.

Nie budziło wątpliwości stron i Sądu, że umowę z dnia 15 stycznia 2015 roku należało zakwalifikować jako umowę kontraktacji, albowiem powód jako producent rolny zobowiązał się wytworzyć i dostarczyć pozwanemu nasiona soi o określonych cechach jakościowych i ilościowych, a pozwana zobowiązała się wyhodowane i zapakowane przez powoda nasiona soi odebrać i zapłacić umówioną cenę. Stosownie zaś do treści art. 613 § 1 k.c. przez umowę kontraktacji producent rolny zobowiązuje się wytworzyć i dostarczyć kontraktującemu oznaczoną ilość produktów rolnych określonego rodzaju, a kontraktujący zobowiązuje się te produkty odebrać w terminie umówionym, zapłacić umówioną cenę oraz spełnić określone świadczenie dodatkowe, jeżeli umowa lub przepisy szczególne przewidują obowiązek spełnienia takiego świadczenia.

W świetle zgromadzonego materiału dowodowego, powód rozpoczął prace polowe w maju 2015 roku, zebrał nasiona soi objęte ww. umową na jesieni 2015 roku i zapakował je w worki, o czym poinformował pozwaną najpóźniej drogą elektroniczną w dniu 4 marca 2016 roku. Przy czym w świetle postanowień umownych powód miał magazynować nasiona pochodzące ze zbiorów z 2015 roku najpóźniej do 28 lutego 2016 roku. W sytuacji gdy wyhodowane nasiona nie spełniały umówionego stopnia kwalifikacji, pozwana miała zakupić je po średniej cenie soi towarowej, czego nie uczyniła, bądź za zgodą pozwanej powód mógł sprzedać niekwalifikowany towar jako soję towarową, co też ostatecznie uczynił w późniejszym czasie.

Zgodnie z treścią art. 624 § 1 k.c. wzajemne roszczenia producenta i kontraktującego przedawniają się z upływem lat dwóch od dnia spełnienia świadczenia przez producenta, a jeżeli świadczenie producenta nie zostało spełnione - od dnia, w którym powinno być spełnione. Przepis art. 624 k.c. jest przepisem szczególnym w stosunku do ogólnych przepisów o przedawnieniu. Należy przyjąć, że analizowany termin dotyczy również roszczeń odszkodowawczych powstałych w związku z wykonywaniem umowy kontraktacji, co skutkowało przyjęciem że termin przedawnienia roszczenia zgłoszonego w niniejszym postępowaniu wynosił 2 lata.

Początkiem biegu dwuletniego terminu przedawnienia roszczenia jest, w myśl art. 624 § 1 k.c., dzień spełnienia świadczenia przez producenta. Poza sporem w niniejszej sprawie pozostawał fakt, że powód spełnił swoje świadczenie wobec pozwanej najpóźniej w dniu 4 marca 2016 r., kiedy to poinformował pozwaną o danych ilościowych zebranych w 2015 roku nasion. Tym samym dwuletni bieg terminu przedawnienia, dotyczący zarówno nabycia soi za cenę jak za materiał o umówionym stopniu kwalifikacji, jak i po niższej cenie soi towarowej, upływał najpóźniej z końcem dnia 4 marca 2018 r. Pozew w niniejszej sprawie został zaś skutecznie złożony dopiero w dniu 17 września 2018 r. Nastąpiło to zatem po upływie dwuletniego terminu wskazanego w cytowanym przepisie i czynność ta nie spowodował skutecznego przerwania biegu przedawnienia. Zgodnie bowiem z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia.

Powód, jak już wcześniej wskazano przy ocenie dowodów, nie wykazał również (art. 6 k.c.), że pozwana uznała, choćby w sposób niewłaściwy, roszczenie powoda wynikające z niniejszej umowy. Nawet gdyby jednak przyjąć, że pismem z dnia 14 sierpnia 2018 roku doszło do uznania niewłaściwego długu przez pozwaną, to czynność ta również nie przerwałaby biegu przedawnienia (art. 123 § 1 pkt 2 k.c.), które nastąpiło z dniem 4 marca 2018 r.

W związku z tym powództwo w całości oddalono.

Podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania stanowił art. 108 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Mając na uwadze zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, Sąd kosztami niniejszego postępowania obciążył w całości stronę powodową. Na zasądzoną od powoda na rzecz pozwanej kwotę 3.617 zł składa się opłata skarbową od pełnomocnictwa 17 zł i 3600 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego poniesionych przez pozwaną wynagrodzenia pełnomocnika, ustalonego na podstawie § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

W pkt III sentencji sąd obciążył powoda jako przegrywającego sprawę wydatkami Skarbu Państwa na wynagrodzenie mediatora (art. 113 ust. 1 u.k.s.c.).

W pkt IV sentencji na podstawie art. 80 ust. 1 i art. 84 ust. 1 i 2 u.k.s.c. sąd zwrócił pozwanej niewykorzystaną zaliczkę.

Z tych względów orzeczono jak w wyroku.

Sygn. akt XI GC 2013/18

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)